

Handläggare
Mats Sylwan
Tel: 08 508 31 928**Till**
Kulturnämnden
2015-09-22
Nr 7

Svar på remiss om Innovationsstrategi för Stockholms stad

Förslag till beslut

Kulturnämnden godkänner förvaltningarnas svar på remissen.

Sammanfattning

I ärendet lämnar kulturförvaltningen och Stadsarkivet ett gemensamt svar.

Den föreslagna strategin innehåller principer för hur innovationsförmågan hos stadens verksamheter kan stärkas och därmed öka organisationens förmåga att möta framtidens utmaningar. För att främja stadens innovationskraft föreslås sex delstrategier för hur staden ska arbeta med att stärka innovationskraften i organisationen.

Förvaltningarna understryker i sitt svar värdet av en innovativ strategi för staden och betonar bland annat kulturens roll som motor i stadens utveckling, behoven av stärkta incitament för innovationer, att ILS utvecklas till ett innovativt verktyg, medarbetarnas kompetenser och kunskaper om innovation samt ökat samarbete över förvaltnings- och bolagsgränserna.

Inga Lundén
t.f. kulturdirektör
KulturförvaltningenLennart Ploom
Stadsarkivarie
Stadsarkivet

Underlag för beslut

Remissen ”Innovationsstrategi för Stockholms stad”.

Dnr: 138-903/2015.

Remisstid: 5 oktober 2015. Remissen är daterad 5 juni 2015.

UTLÅTANDE

Remissen

Den föreslagna strategin innehåller principer för hur innovationsförmågan hos stadens verksamheter kan stärkas och därmed öka organisationens förmåga att möta framtidens utmaningar. Underlaget för strategin definierar en innovation som en process, en utveckling eller en förändring som är *väsentligt nytt och värdeskapande*, inte bara en smärre korrigerings.

För att särskilt stärka samverkan mellan akademi och samhälle har kommunstyrelsen gett stadsledningskontoret i uppdrag att ta fram en strategi för hur staden ska samverka och arbeta med regionens universitet och högskolor. En ny förvaltningschefstjänst som innovationsdirektör har också inrättats med ansvar för arbetets genomförande.

För att främja stadens innovationskraft föreslås sex delstrategier för hur staden ska arbeta med att stärka innovationskraften i organisationen:

1. Stärk styrningen mot en ökad innovationsförmåga
2. Utveckla verktyg för innovation
3. Stärk medarbetarnas kunskaper om innovationer
4. Utveckla ett ledarskap som främjar innovation
5. Utveckla stadens mötesplatser och samarbeten för innovation och samverkan med andra aktörer
6. Stärk stadens roll som en innovativ beställare

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kulturstrategiska staben i samarbete med Stockholms Stadsarkiv och kulturförvaltningens avdelningar.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har i verksamhetsplanen för 2014 gett stadsledningskontoret i uppdrag att ta fram ett förslag till program för innovation som stödjer stadens mål och verksamhet. Kontoret har därför genomfört en kartläggning av nuläget och utarbetat förslag till en övergripande strategi för innovation, vilken i sin helhet redovisas i bilaga 1.

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska bidra till strategins genomförande i relevanta delar av sina verksamheter. Kommunstyrelsen ska precisera hur genomförande och uppföljning av strategin ska integreras i stadens system för ledning och styrning (ILS).

Förvaltningarnas synpunkter

Betydelsen av en innovationsstrategi för kulturförvaltningen och Stadsarkivet

Både kulturförvaltningen och Stockholms stadsarkiv har uppdrag med fokus på förnyelse och innovation. Stadsarkivet har en tydlig roll i utvecklandet och förnyelsen av stadens informationshantering för effektivare handläggning och ökad transparens för medborgarna. Kulturstödet och stadens kulturinstitutioner ska främja förnyelse inom konstnärlig verksamhet. Gemensamt för all verksamhet är att den både avseende administration, service och publika uttryck måste förnyas, effektiviseras och erövra nya målgrupper.

Strategin bör framhäva att innovation förutsätter ett aktivt medarbetarskap, en positiv, tillåtande attityd hos medarbetare och chefer till ifrågasättande och kreativitet samt uppmuntran till var och en att sätta in sitt eget arbete i större sammanhang och längre perspektiv. Innovation är att se längre, under ytan och våga.

Innovativ och kreativ – två sidor av samma mynt

Kultur, konst och kreativa näringar ger nya perspektiv för helt andra verksamheter. Kulturens roll som motor och inspiration framhålls i stadens budget 2015 och behöver även lyftas fram i innovationsstrategin.

*Stockholm är möjligheternas stad. Hit flyttar människor för att utbilda sig och arbeta. Här finns utveckling och ambitioner sida vid sida. Stockholm har en fantastisk natur, **ett brett kulturliv och en kreativitet** som gör att staden växer.*

Strategin behöver även tydligare ta upp bredden i de kompetenser som kommer att behövas för att anta nya och mer innovativa arbetssätt och främja innovationsarbete. Det gäller t.ex. humaniora som kompetensområde som kommer att bli en viktig faktor när staden ska stärka sitt interna och externa arbete med innovationer och inte minst absorbera internationella erfarenheter.

Stärk incitamenten för innovationer

Strategins sammanfattande intryck av stadens styrdokument är att ”styrsignalerna fokuserar på en organisation som i hög utsträckning ska vara effektivt förvaltande, snarare än systematiskt förnyande i de egna verksamheterna”. Det är enligt förvaltningarna en riktig iakttagelse och därför måste den viktigaste punkten i strategin vara att gynna ett innovativt internt klimat, en kultur, där det är naturligt att experimentera, pröva och där det finns acceptans för att det inte alltid blir "rätt" från början. Att stärka innovationsklimatet ställer stora krav på organisationen. Kompetensutveckling, investeringsmedel och incitament för chefer och medarbetare är nyckelfaktorer om ambitionerna ska kunna förverkligas.

Ett sådant innovationsarbete skulle kunna stöttas av en lokal ”innovationscentral” – en funktion/roll som särskilt på mindre förvaltningar kan delas av flera, vid sidan av ordinarie tjänst, och som dessutom har ett budgeterat ekonomiskt utrymme, kanske hanterat vid sidan av ordinarie drift som projekt- eller investeringsmedel. Uppdraget till centralen blir att lyssna, snabbt behandla och agera, kanske genom att lyfta in innovatörerna i arbetet och kompensera deras ordinarie verksamhet ur det ekonomiska utrymmet.

Utveckla ILS till ett innovativt verktyg

Enligt förslaget ska innovationsstrategin bli en del av stadens styrning och integrerade ledningssystem. Samtidigt fastslås att det saknas fokus på innovationsarbete i stadens uppföljning och att innovativa lösningar inte premieras. Förvaltningarna delar den analysen. Ett sätt att uppmärksamma verksamheternas innovativa utvecklingsarbete skulle kunna vara att införa "innovationsbokslut", en stående punkt i varje enhets/avdelnings/förvaltnings verksamhetsberättelse.

Stärk medarbetarnas kunskaper om innovation

Det är viktigt att uppmuntra medarbetares och chefers vilja till nya kunskaper om innovationsprocesser och de slag av tvärsektoriella samarbeten som detta kräver. Det handlar konkret om att snabbt kunna gå från en idé till första test och att utvärdera, justera, pröva igen.

För att realisera idéer behövs inte bara resurser utan även djup och riklig kunskap och verksamhetsinformation, ibland från andra verksamheter än den egna. Oavsett om innovationen är digital eller analog, en ny tjänst eller ett nytt internt arbetssätt, måste informationen vara lättillgänglig och förståelig, egen och andras kunskap, generöst och enkelt delad.

Innovationsstrategin bör peka på den viktiga roll som öppna och breda informationskanaler spelar för möjligheten att realisera innovationer – e-arkiv Stockholm, eDoc och Öppna-data-portalen är exempel på gemensamma informationsresurser i stark utveckling.

Utveckla stadens mötesplatser och samarbeten för innovation och samverkan med andra aktörer

Ett av kulturnämndens viktigaste mål är att skapa och stödja fysiska och digitala platser för lokala och professionella möten.

- Fonden ”Innovativ Kultur” där kulturförvaltningen samverkar med landstinget, kommuner i länet och företag för att stödja nyskapande projekt inom kulturlivet.
- Digitaliseringen inom förvaltningarnas verksamheter bidrar till nya former av möten och bättre tillgänglighet till kulturutbud och arkivtjänster. Exempel på detta är Kista Bibliotek som av den internationella biblioteksorganisationen IFLA utnämns till världens bästa bibliotek 2015. Andra exempel är Digitala biblioteket och en e-tjänst för kulturstöd där hela kedjan från ansökan till redovisning har digitaliserats.
- ”Kulturfestivalen” och ungdomsfestivalen ”We are Stockholm” som 2015 samlade 850 000 besökare.
- Liljevalchs konsthall som efter utbyggnaden kommer att bli ett ännu viktigare innovativt och kreativt nav i Stockholms kulturliv.
- Stadsarkivet har under flera år utvecklat verksamheten med innovativa metoder för att nå fler användare och besökare. Det har lett till en ökning av antalet besökare med närmare 50 procent på bara några få år.

Strategin bör innehålla förslag som främjar Stockholms stad som en internationell mötes- och boplatz för konstnärer och kulturella näringar. Gränsöverskridande kulturella möten ger näring åt innovationer och kreativa lösningar.

Mer samverkan internt och externt

Samverkan mellan förvaltningar, bolag och avdelningar inom staden skulle kunna utvecklas genom att verksamheterna bättre identifierar gemensamma samarbetsområden. Samverkan kräver också personella resurser liksom tydliga uppdrag och incitament i styrsystemen.

Med ökad omvärldskunskap ökar förutsättningarna för samarbete nationellt och internationellt. Här finns en koppling till stadens internationella strategi som säger att ”Stockholms stads nämnder

och bolag ska inhämta kunskap från och lära av de bästa städerna och regionerna inom respektive verksamhetsområde för att utveckla stadens verksamheter när det gäller såväl kvalitet som effektivitet”.

Bilaga

Remiss om Innovationsstrategi för Stockholms stad